

DEBRECZEN

A DEBRECZENI ÉS HAJDUMEGYEI FÜGGETLENSÉGI PÁRT HIVATALOS KÖZLÖNYE.

Előfizetési árak:		Videkra küldve:	
Helyben.	10 kor. — fill.	Egy evre	18 kor. — fill.
Egy evre	6	Fél evre	3
Fél evre	3	Negyed evre	1
Negyed evre	2	Egy nora	1
Egy óra	—	Egyesszám ára 4 fillér.	70

Főszerkesztő: **BENEDEK JÁNOS.**

Felelős szerkesztő: **Ifj. MÓRICZ PÁL.**

Kiadók: **HOFFMANN és KRONOVITZ.**

Hirdetési díjak:

Hat hasabos petit sor 10 fillér. Nagyobb terjedelmű és többször megjelenő hirdetések jutányosan. — Apró hirdetés mindenképp 4 fillér.

A király

és a magyar hadsereg.

Irta: **Kalmár Antal dr.**

Tekintettel arra, hogy nincs magyar törvény, amely megengedné, hogy a magyar hadseregnek a nyelve német lehessen;

tekintettel arra, hogy a magyar királynak katonai felségjogai a nemzeti nyelv fölötti rendelkezést nem tartalmazhatják;

tekintettel arra, hogy a magyar nemzet királyának nem azért dekretál katonai felségjogot, hogy ezen felségjogánál fogva a nemzetet nemzeti nyelvtől kénye-kedve szerint megfosztassa;

tekintettel arra, hogy ennek dacára a magyar hadseregnek a magyar nyelvét a király az 1867. XII. t.-cikk 11 § a alapján mégis németté teszi;

utasítsa a képviselőház a kormányt, hogy, mint a királynak közjogi tanácsosai figyelmeztessék (1741. VI. tcz.) Ő felségét arra, hogy az idézett törvényszakaszban dekretált magyar katonai felségjogánál fogva a magyar hadseregnek magyar nyelvét németté nem teheti, esetleg utasítsa a kor-

mány, hogy az 1867. XII. tcikkely 11. §-ában foglalt katonai felségjogoknak hiteles, országgyűlési magyarázata tekintetében törvényjavaslatot terjesszen be.

Nos, benyújtotta-e már valaki ezt a határozati javaslatot az országgyűlésen?

Jöjjön már egyszer a nemzet tisztába azzal a hirhelt 11. §-sal, amely német világba és fekete-sárga gyászba borítja Magyarországot. Jöjjünk már egyszer tisztába azzal az elsörangú kérdéssel, hogy van-e joga a magyar királynak bennünket, magyar közjogi törvény alapján nemzeti nyelvünk szentségéből kiforgatni — vagy nincs? Mert Fejérváry, Széll, Andrassy és Beksics szerint joga van. Beksics, mint amazoknak irodalmi adjutánsa, hirhelt könyveiben ezt bizonyítja, még a legutóbbiban is. Azonban bármilyen hazafias koturnusba is burkolódik Beksics: ezt a közjogi maszlagot a vérbeli magyar emberrel soha meg nem etethet. Elkobzott könyvemnek néhány száz oldalán ezen nemzetetlen közjogi felfogás, sőt egyenesen közjogi hazugság ellen küzdök én, de könyvemet a hatalom hét lakat alá tette, hogy épen most, a véderő harcznál — tudományos alapon — ne hirdet-

hesse a nemzetnek megczáfolhatlan katonai közjogi igazságainkat, ne hirdethesse akkor, amikor az épen legaktuálisabb lenne.

Ezek az államférfiak és tudósok Tacitus szerint: omnia serviliter pro dominatione, — de ha Angliában az angol király az ő katonai felségjogánál fogva francia nyelvűvé tenné az angol hadsereget és ha ennek igazságát és jogosságát angol államférfiak és tudósok hirdetnék: ezeknek az embereknek ott Angliában alighanem kitaposnák a bélét: nálunk azonban elsőrendű álló csillagok lehetnek.

Nálunk a magyar állandó katonaságnak a nyelve 1715, de különösen 1748. óta német. De nem a közjog, nem a magyar alkotmány tette azzá, hanem a legbrutálisabb kény. De ha Beksics és társai azt hiszik és hirdetik, hogy a magyar hadsereg nyelve tekintetében 1867. után is csak az a jogos közjogi állapot, ami 1867. előtt volt: akkor miért nem helyezkednek arra az álláspontra, hogy 1867-ben a német nyelv jogát szöveg szerint világos törvénybe kellett volna beiktatni és ne csak egyszerűen a katonai felségjogok képében a magyar Corpus Jurisba oda-teremteni. Hiszen, hogy a német nyelv

Kórházban.

Irta: **Sipulusz.**

Hogy én miért mentem be az Uj-Szent-János-kórházba s ott miért töltöttem egy hetet, arra nézve többféle hír kering a városban.

Az Uj-Szent-János-kórház, most már, miután kiszabadultam belőle, őszintén megmondhatom, gyönyörűen berendezett, kitűnően vezetett, s jeles fiatal orvosoknak rokonzenyes csapatával ellátott városi kórház. A Svábhegy tövében, a fogaskerekűvasut állomása mellett fekszik, s ha a beteg emberek nem vennék annyira igénybe, az egészségesek is szívesen elnyaralnának benne. Sokkal olcsóbb, mint a svábhegyi nyaralás, s ha az embert baleset éri, nem kell a mentőkért telefonálni első segélyért.

Ez a helyszin. Most lássuk a verziókat.

Első verzió: Nagyon sok feltaláló jár hozzám, azzal a kéréssel, hogy föltalálmányát hozzam nyilvánosságra, vagy ajánljam a miniszternek. Ujabb időben különösen repülő gépekkel és automobillokkal jönnek. Egy pár föltalálót már gép nélkül kiröpítettem a lakásomról, de némelyikkel komolyan szóba kell állni. Így tehát el kellett men-

nem egy új fajta automobil első próbaujárására. Hárman ültünk bele, a föltaláló, a chauffeur, meg én. Elindultunk a Margithid budai fejénél s gyönyörűen haladtunk, míg a masina a régi Szent-János-kórháznál meg nem bolondult, s óriási bakugrásokkal el nem kezdett száguldani. A chauffeur azt mondta, hogy perczenkint százhatvan kilométernyi sebességgel haladunk.

Sejtelmem sincs róla, hogy tudta kiszámítani, mert mi összesen tíz másodperczig haladtunk, akkor puff, krekk, nyekk, hárman három fele repültünk, az automobil pedig megpukkadt. Ez az Uj Szent János előtt történt, a hová minket bevitte az automobil. Mindnyájan meggyógyultunk, az automobil kivéve.

Második verzió: Pár esztendő előtt egy testi-lelki jóbarátom kardpárbajra készült s én felvittem a magyar atlétikai klubba, hogy paukoljak vele. Akkor a klubban divatban volt az ugynevezett básibozuk-rotham, melynek az volt a jelszava: ne védj, csak támadj: Erre tanítottam be az én barátomat oly fényes sikerrel, hogy a bolond, rám rohant, s engem, a ki mitse sejtettem, úgy vágott kupán, hogy a kardja eltörött s engem úgy kötöztek, mint egy rendes párbaj után. A mulatságos az volt, hogy másnap, a párbaj színhelyén barátom ellentele

bocsánatot kért, a nyomorfiak kibékültek, én pedig négy napig feküdtem. Ebből az időből csodálatosképen nekem egy aczélszilánk maradt a bőröm alatt, sokaig szerényen visszavonulva élt ott zajtalanul, míg végre felfedeztük és Latzkovics Elemér dr. kioperálta.

Harmadik verzió: Ősidők óta volt a nyakesigolyámon egy kolibritojás alakú és nagyságu anyajegyem. Ez volt egyetlen szülei örökségem. Büszkén mondhatom, hogy nem költöttem el, sőt gyarapítottam, amennyiben már évek folyamán már akkorára nőtt, mint egy pulykatojás. S mivel orvosi körökben mindig azt hallottam, hogy a sebeszet is pang, elhatároztam, hogy a magam részéről is egy kis munkát adok a doktor uraknak.

Akarmelyik verziót fogadják is el tényleg, annyi bizonyos, hogy egy ragyogó téli napon Willfrida testvér benyitott a Szent-János-kórház sebészeti pavillonjának nyolczadik számú szobájába s kért, hogy menjek le a műtőterembe, mert az orvos urak várnak.

A kábitóan, sőt vakítóan tiszta üvegteremben a fehérkabátos orvos urak lekötözték, nyájas mosolylyal fogadtak. A téli nap báyadt sugarai a metsző eszközök százain csillogtak. Ledobom a kabátomat, sebtiben,

joga abba a híres közjogi alaptörvénybe szöveg szerint is bevitessék: ahhoz nem kellett volna egyéb egy rövidke mondat dekretálásánál, — s nos, ez a kétsoros mondat szövege fogott volna ki Deák hatalmas egyéniségén? Pedig kifogott, mert azt Beksics is meg a társai is nagyon jól tudják, hogyha a német nyelv jogát Deák Ferencz kifejezetten, minden kétséget kizárólag, „expressis verbis” be akarta volna a közjogi törvény szövegébe iktatni: ezt a szörnyüséget sem Deák, sem Andrássy — még ha száz lelkük lett volna is — még akkor sem birhatták volna elfogadtatni a magyar nemzettel. Nem. Erre a példatlan közjogi sülyedésre a magyar országgyűlés soha sem lett volna kapható.

Mikből állott tehát a 67-es országgyűlés: képmutatókból-e, akik így kerülő uton, a katonai felségjogok képében vették be a német nyelvet, s csalták meg így a nemzetet — vagy igazságos, bölcs államférfiakból?

A felelet csak attól függ, hogy szabad-e a katonai felségjogok alatt — a törvény szövegébe be nem vett — német nyelvet is érteni, vagy nem szabad. Mert ha Beksics és társai szerint a német nyelvnek bevitelére a katonai felségjogokba kifejezett szöveg nélkül is jogos: akkor a feleletet minden magyar ember megcsinálhatja ma-

gának a 67-es országgyűlés erkölcsi és közjogi értékéről.

Ámde Tisza Kálmán 1899. január 28-án azt mondotta a magyar országgyűlésen, hogy a hadsereg nyelve sem 1867-ben, sem 1868-ban szóba sem jött, ha pedig akkor szóba sem jött, még a törvény indokolásaképpen sem: akkor ki kell küszöbölni közjogunkból azt az istentelen doktrínát, hogy a magyar király magyar királyi katonai felségjogánál fogva teheti a magyar hadsereg magyar nyelvét — németté.

Nem teheti. És ha mégis teszi, azt csak a négyszázados kény maradványa gyanánt teszi. Tehát sem nem a törvénytől sem nem a közjognál, sem nem a magyar alkotmánynál. Ennek a tudatnak kell a magyar emberben vérré válni és ezt a szent igazgot minden ujságnak jellegül kellene a lap homlokára nyomtatni, mementóul mindennap megírni és mint a Hiszekegyet, a Miatyánkot, az Urangyalát mindennap mindenkinek elimádkozni. Mert a nemzet imadságán, a nemzet akaratán meg kell törni még a fátumnak is, nehogy a magyar királynak osztrák császári hatalma ne törne meg.

mint a párbajnál szokás, de megvallom, ez nyomasztóbb érzés, mint a párbaj előtti. Mert ha valakiben 999 esőpp gyáva vér es csak egy esőpp bátor vér van, még annak a drukja is megszűnik, míhelyt a kardot a kezébe adják. Ez az egy esőpp bátor vér felülkerekedik, terrorizálja a többit, s az ember, ha legpesszimistikusabban fogja is föl a dolgot, így szól: Lehet, hogy kapok, no de adok is es véden magamat. De itt, mint az áldozati bárány, lehajtod a fejed s meg adással várod a vagást.

— Kivanja, hogy elaltassuk? — kérdi Ludvig igazgató ur.

— Ha szükségesnek gondoljak.

Itt megszólalt Manninger Vilmos doktor:

— Kérem, nem kloroformmal altatunk.

— Hát?

— Étherrel.

— S mi a különbség?

— Nem olyan veszedelmes, mint a kloroform, s nincsenek olyan kellemetlen következményei. A kloroformtól napokig rosszul van a beteg.

— Tessék.

És mialatt Latzkovics felgyűrte az ingujját, Seyfried doktor az étherrel meglocsolta sisakot az arcához közelítette, Szempilláim nehezdedek, kellemes zsibbadtság fogott el, mint mikor sok, de jó pezsgőt iszik az ember. Azután végtelen fáradtság szállt tagjaimba. Mintha két éjjel szupécárdást tanczoltam volna. Valami végtelen gyönyörűség fogott el arra a gondolatra, hogy fogok én most itt mindjárt aludni. Meg hallottam az orvosok beszélgetését, de már nem értettem.

Elmém rest volt működni, a kerekei egyre lassabban forogtak, s öntudatom másodperc-ről-másodperc-re csökkent. Nem volt kellemetlen érzés. Ezek után a meghalást is ilyennek kezelem, hisz lehetetlen, hogy kejjel ne töltse el a haldoklot az a gondolat, hogy micsoda nagy pihenés következik ott túl, az ismeretlen országban.

Elaludtam. És almodtam. Oly intenzíve almodtam, hogy ilyenre még nem volt eset életemben, habár híres vagyok rendkívül élénk almaidról, álmomban való hangos beszédemről és alvajárásumról. Az éther tette. Azt almodtam, hogy az orvosok döbbenve állnak meg fölöttem s konstataják, hogy az operáció életembe fog kerülni. S rövid habozás után mégis hozzá fogtak. Jól emlékszem rá, hogy erre, de csak egy másodpercznyire, szédület fogott el. Aztán képek vonultak el előttem. Az asszony, kitől ma reggel mikor kocsióra ültem, hogy ide jöjjenek, egy könnyű csókkal bucsuztam el. A kis gyerekek, a kik az asszony előtt a földön játszottak. Aztán magam előtt láttam azt a momentumot, mikor a Margit-hídon a ragyogó verőfényben atrobogtam. . . Meg egyszer előttem állt a gyönyörű, fényben uszó város, a csillogó Duna, nagyot sóhajtottam, s ez a gondolat futott át rajtam:

— Az élet mégis szép; de jó volna még ebből a napfényből néhány lélekzetet szippantani. Isten veled, világ!

— Erre elsötétedett előttem minden,

— Hogyan érzi magát? — kérde Latzkovics. Az ágyon ültem, s bambán néztem magam elé.

Gróf Tisza István akarja.)

Gróf Tisza István Biharvármegyében még mindig a jövő embere. Itt még mindig hiszik, hogy ő a jövő gubernátora Magyarországnak. Ezenkívül pedig ő a Tisza szénior, a család esze, némelyek Banffy helyett őt tartják a kalvinisták pápájának is, a vármegyei szabadelvű párt elnöke, mindenekelőtt pedig gazdalkodni tudó gazdag ember. — Gróf Tisza István tehát — a legkisebb guny nélkül — nagy férfiú. És rettenetes módon népszerű. Gróf Tisza István nagy tudású, tiszta szemű ember, igazi európeér. Határozott egyéniség. Am mintha nem volna semmi ferdebb vágya, mint hogy lehütsön, eltaszítson mindenkit. Hidegseg, gög, vagy modortalanság ez? Vagy mindhárom? Gróf Tisza István familiaris tradciónak fogja föl s maga is ekként gyakorolja.

Mindehhez pedig eppenseggel semmi közünk nem volna, ha Tisza István gróf csak biharvármegyei nagybirtokos akarna lenni. Azonban ő nemcsak gróf, sportférfiú es ur. Ő vezér akar lenni a fórumon.

Hivatottságot mi ismerjük el legjobban, am mi látjuk es merjük is látni az ő igen nagy hibáit legisztabban. Gróf Tisza István nagyon sokat artott a Tisza név nimbuszának s a biharvármegyei szabadelvű pártnak. A vezérség népszerűséget kíván s Tisza István gróf kereste a népszerűtlenséget. Az eredmény hat természetes. Hígyje el gróf Tisza István, hogy Barabás Béla győz lmeben neki van anyai része amennyi a nagyváradi klerusnak, Barabás Béának, az elkeseredett tisztviselőknek, vagy a függetlenségi eszme varazserejének van.

*) Ezt a Tiszák lejártságára jellemző, érdekes cikket a Nagyváradi Napló után közöljük.

— Élek?

— Hogyne!

— Köszönöm.

— Mindennel keszen vagyunk. Csekélység volt az egész.

A fejemhez kaptam. Akkorra turbanba volt kötve, hogy Szulejmán császár se viselhetett különbet. Mely lélekzetet vettem, az ether mámore egyszerre kiröppent belőlem.

— Kisse sapadt, — szölt Maninger doktor — rosszat almodott?

Elmondtam neki.

— Hetven perczente az étherrel narotizáltaknak nagyon kellemest almodik. Harmincz perczent azonban rendesen a halálát álmodja meg.

— Nohát, én azt almodtam meg!

Egy óra mulva már vidám tarsaságban a kórbázi orvosokkal együtt ebédeltem. Egymásután jöttek a nagy ebédülőbe a különböző osztályokról az ifju tudósok. S ök, a kik reggel nyolcztól kezdve délig a szenvedéssel, a halállal néztek farkasszemet, véres kabátjukkal gondjukat is levetették, s itt, legalább míg együtt ebédeltek, egymásnak tréfas, szeilemes, kedves csipkedéssel igyekeztek elüzni a sötét képeket. De a legvidámabb kacaj közt is olykor-olykor hirtelen nagy csönd támadt, s nem egy ifju arczon komor barázdák jelentek meg: mind egyiknek eszébe jutott egy-egy súlyos beteg, a ki talán a halállal vívódik s a kinek halálós óhajta mintha most szállt volna el fölöttük.

Mihalovits J. gyógyszerháza a „Kigyóhoz” Debreczen, főtér, a városházzal szemben.

Ajánlja a teljesen fémmentes s kiváló jóhatású „MOLLITERGIN” arcz s kéz bőr finomító szépitő szerét, mely folyadék amíg ártalmatlanságra nézve teljesen egyezik a vaselin s glicerinnel, hatásra nézve azokat jóval felülmúlja. Hatása gyors és biztos! — A szélkifujta arczot vagy kezeket a legrövidebb idő alatt fehérré, puhává s üdévé teszi s poudert alá is i en ajánlható. Mint bőrápoló szer páratlan. Egy üveg „Mollitergin” ára 1 kor.

Egyébként saját maga is majdnem hozzájutott volt egy nagy tanulsághoz akkoriban Ugran. Tisza Istvan a maga hidegségével, gögjével és modortalanságával valóságos szimbóluma ott az elnöki széken a biharmegyei szabadelvűpartnak, melyet most a tizedik kerületből akarnak kidobni.

Tisza Istvan minden állásfoglalása provokáló. Itt van az alispánválasztás. Két egyformán derek, kiváló, talantumos ember, Fráter Barnabás és Miskolczy Ferencz mellett sorakoztak a partok. Gróf Tisza Istvan odaáll egy harmadik mellé, ki csak egyben hasonlít gróf Tisza Istvanhoz, sőt ebben felül is mulja - a népszerűtlenség rekordjában. Demokrata ember elsápad a haragtól, ha Beöthy Pál nevet hallja, de érthetetlen exkluzivitása és dolyfe saját fajtajabelieket is ellenségeivé tette.

Azt tetszik hinni, hogy gróf Tisza Istvan altruizmusból és oktató vágyból tart előadásokat ma Komádiban, holnap Derecskén? Tisza Istvan nem csak mellé állott Beöthy Pál mellé, de alispánna is akarja tenni. De legalább is főjegyzővé. Nyíltan beszél, hogy a magyar csékei gabalyodást gróf Tisza Istvan csinálta s ő hajtotta keresztül a Papp Janos hivatalos jelölését. Csak az a kérdés, hogy fogja-e a felelősséget is viselni Tisza Istvan, ha a magyar-csékei kerületet is elveszti a szabadelvűpart s evvel aztán igazán kipusztult Biharból, mert Tegledy Józsefet egyéni szeretetre méltósága tartja, vele, Tisza Istvannal pedig Lóránt Dezső is majdnem leszámolt.

Es még beszélnek valamit. E mellett már igazán nem bizonykodunk. De e beszédet is fel kell hoznunk szinten. Ha a magyar csékei kerület elvesz, aligha nem távozni fog Bihar megye mai, szeretett derek főispánja. És érdekes, jellemző a helyzetre, a közfelfogásra és gróf Tisza Istvanra, hogy merik beszélni és elhiszik, hogy gróf Tisza Istvan Beöthy Pál főispánja mellett fogja magát exponálni. Gróf Tisza Istvan őt akarja, mert gróf Tisza Istvan mindig azt akarja, ami reszenzist kelt.

Vigyázzon Tisza Istvan gróf, mert elér oda, hogy nem lehet már nepszerütlenebb. Be kár annyi erőért névben, tudásban, függetlenségben és akarathban! . . . Milyen népszerű lesz Tisza Istvan, mihielyst akarja s mihielyst nem provokál mindig és mindig. Am úgy latszik, hogy mindezt ő nem akarja.

A. E.

A függetlenségi párt bálja.

A debreczeni polgárságnak mulatsága, a függetlenségi párt bálja szombat este zajott le a „Bika” szálloda dísztermében. A Debreczenben rendezett táncmulatságok között első helyet foglalja el a függetlenségi párt bálja. A régi, igazi, hamisítatlan magyar mulatságok mintaképe szokott lenni minden évben a bál és ilyen volt ezuttal is. Kedélyesség, zamatos jókedv jellemezte a táncestélyt, melynek fokozásához hozzájárult a Magyar fiúk zenekarának jeles és pompás muzsikája, mely mellett szépségesen lejtették a szebbnél szebb magyar tánczokat.

A függetlenségi párt szombati bálját emelték még azok a városi számottevő egyének is kik ott megjelentek. Ott voltak: Kovács József polgármester, Vecsey Imre főjegyző, dr. Ábrahám László tiszti főjegyző, Bészler Károly tb. főjegyző, Lestyán Adorján kir. közjegyző, dr. Fejér Ferencz tb. alügyész, Márton Imre, Márton Kálmán, dr. Bacsó Dezső, dr. Király Péter,

B. Nagy János, Öry Mihály, ifj. Kertész János, Kertész Imre, dr. Kardos Samu, dr. Burger Péter, dr. Weisz József, dr. Révi Nándor, dr. Varga Elemér, polgármesteri tiltkár, dr. Ábrahám Dezső, dr. Varga Lajos dr. Weinberger Sándor Svarecz Vilmos, ifjabb Móricz Pal, még számosan.

A fényesen sikerült bál a legvidamabb hangulatban folyt le és a reggeli órákban ért véget.

A bálón jelen voltak :

Asszonyok: Nagy Gaborné, Teremi Gaborné, Vértési Andrásné, Kiss Mihályné, Nagy Sandorné, öz. Szilágyi Janosné, Török Bálutné, Kertész Mihályné, Nagyházi Peterne, Csobán Istvánné, B. Nagy Jánosné, Toth Mihályné, Kaszas Istvánné, öz. Vilmányi Ferencz, Harsanyi Istvánné, Végh Istvánné, Szücs Istvánné, Juhasz Istvánné, Ujvary Jozsefné, Kéki Lászlóné, Kovacs Ferencz, Erszeny Andrasné, Racz Gaborné, Farago Andrasné, Nagy Istvánné, öz. Nagy Gaborné, Kecskés Istvánné, Tokes Ferencz, Kiss Imrené, Makai Mihályné, Szalai Jozsefné, Andirko Mihályné, Toth Jozsefné, Deak Jozsefné, Deak Janosné, Szabo Sandorné, Bozoki Minálné, Boda Janosné, Nagy Jozsefné, Nagy Sandorné, Balogh Mihályné, Laszlo Janosné, Szabo Ferencz, Boldog Lajosné, Lakatos Janosné, Kovacs Janosné, Farago Istvánné, Nagy Gaborné, Kertész Istvánné, Farago Janosné, Kiraly Ferencz, Szabo Sandorné, öz. Szücs Gaborné, ifj. Köblös Mihályné, Bihari Istvánné, Veres Mihályné, Bundi San orne, Mester Gaborné, Eszenyi Imrené, Böszörményi Imrené, dr. Varga Lajosné, Böszörményi Mihályné, dr. Marton Imrené.

Leányok: Nagy Juliska, Teremi Juliska, Kovacs Erzsike, Vértési Zsuzsika, Szolnoki Juliska, Kiss Mariska, Szilágyi Mariska, Török Juliska, Kertész Esztike, Nagyházi Erzsike, Csobán Juliska, Csobán Mariska, Kaszas Mariska, Toth Erzsike, Vilmányi Esztike, Harsanyi Juliska, Végh Esztike, Burai Erzsike, Juhasz Zsuzsika, Kéki Esztike, Erszeny Erzsike, Kovacs Esztike, Csarnai Esztike, Racz Mariska, Kecskés Erzsike, Sarkadi Mariska, Kecskés Esztike, Imre Mariska, Tokes Erzsike, Kiss Rózacska, Vásarhelyi Juliska, Szücs Zsuzsika, Varga Mariska, Andirko Mariska, Andirko Erzsike, Toth Esztike, Toth Rózika, Deak Juliska, Szabó Zsuzsika, Bozóky Zsuzsika, Kovacs Mariska, Nagy Mariska, Nagy Esztike, Balogh Mariska, Laszlo Erzsike, Szabo Zsuzsika, Szabó Erzsike, Balogh Rózika, Kiss Erzsike, Kovacs Juliska, Faragó nővérek, Bör Mariska, Bor Rózika, Szahmari Zsuzsika, Faragó Juliska, Deak Zsuzsanna, Király Juliska, Szücs Esztike, Szücs Juliska, Bihari Katicza, Bihari Erzsike, Veres Juliska, Bundi Esztike, Bundi Juliska, Mester Erzsike, Eszenyi Juliska, Böszörményi Rózika.

Éjszaka van . . .

Éjszaka van megint a magyarra,
Éjszaka van s rossz a fejealja;
Idegenek gonoszul vetették,
A párnáját maszlagra bélelték.

S altatókat fogadtak melléje,
A ki színleg mind a magunk vére . . .
Altatókat, akik elaltassák,
Mázás szóval halálba ringassák.

Édes hazám, ne aludj, légy ébren!
Jaj, ne higgy az altató mesékben,
Hazugság, hogy szabad vagy, hogy ur vagy,
— Szolgasorsban s ugyan hitványul vagy!

. . . Az ég alján föllegek morognak,
Maglephet a zimankó, tán holnap.
Hivhat egy nagy végső számadásra,
S fiadat — ellened találja?

Parancsolód, az is mindenestől
Idegen a szivedtől, lelkedtől;
Nem érti meg se a zokogásod,
Se egy szavad, se egy óhajtásod.

Édes hazám, ne aludj, légy ébren,
Oh ne higgy az altató mesékben.
Ott ringatnak a halottaságyon . . .

Ha elalszol:

Föl sem ébredsz, csak a másvilágon!

Szabolcska Mihály.

NAPI HIREK

Sipulusz a kórházban.

Rákosi Viktorról, a híres humoristáról és most már neves képviselőről is riasztó hírek keltek szárnyra. Olyik lap már azt is tudni vélte, hogy hadoklik. Pedig csak azért vonult be a Szent János kórházba, hogy a nyaka táján tamadt daganatot megoperáltassa. A kis seb behegedt és a kórház orvosai, jeles igazgatójukkal Ludwig Endre dr.-ral az élükön bucsulakomát rendeztek a távozó tiszteletére. A kedélyes vacsora derekán felpattant, Rákosi, hogy a szíves vendéglátást megköszönje.

A pohárköszöntő előjárója Ludwig Endre dr. igazgatót és annak a valóban remek kórháznak tervezőjét illette, majd így folytatta:

— Uraim! Én a lakomat sohasem vetem meg, de — és itt zorddá vált a hangja — megvetem ennek a kórháznak a — könyvtáralapját, a mi nincs és ime felajánlom összegyűjtött munkaimnak teljes példányát.

Rákosi Viktornak megjelenése a Házban örvendetes ovációkra adott alkalmat. Jobb párt és balpárt egyaránt üdvözölte és ölelgette. Kossuth Ferencz pedig ezekkel a szavakkal razta meg a kezét:

— Nekünk különösen van okunk egymást üdvözölni, mind a ketten betegágyból keltünk föl.

Első útja a postára vitte, ahol Barabás Béla javában bontogatta a levélkoszuszust, mely az ő nevére nap nap után érkezik az ország minden részéből. A postás Sipulusznak is átadta a betegsége alatt összegyűjtött levelek garmadáját, szinte megrémült tőle.

— Leveleim valóságos Barabási mérveket öltenek, mondá Barabás Bélának, aki szintén g atulált neki.

A folyosón elfogták őt Dániel Gábor és Tallián Béla alelnökök.

— Csakhogy újra látunk, Hát mi bajod volt tulajdonképpen? kérdé Tallián.

Vágták a nyakamat kegyelmes uram. Csak azt sajnálom, hogy én, aki minden vágást vissza szoktam adni, ezt az egyet vissza nem adhatom.

Tallián nevetett.

— De hiszen én bizony nem hagyam magam vágni katonai koromban. Párhajom volt és az ujamat megvágták. Az ezredorvos más hiányában fogta a nagy papírvágó ollóját és azzal akarta megoperálni a levágott részt. S amint ott ültem a széken, nekifeszíttem térdemet a német doktor ur gyomrának, magamban mormogván: De az apád lelkét, ezt ugyan le nem vágod, inkább belehalok.

Szavay Gyula, ünnepi versek diszkötés 4 korona.

„ ujjabb „ 4 „

„ Juczikától a lobogóig „ 4 „

Összesen : 12 korona.

Megrendelhető : havi 2 k o r o n á s részletfizetésre
„Kazinczy“ könyvkereskedő részv.-társaságánál
Debreczenben.

— Az már más, felelte az ezredorvos tiszta magyar nyelven. És mind a ketten nagyot nevéttünk a dolgon és az ujjamat még sem engedtem levágni.

A buffében Zichy Jenő gróf öröm lakomát evett Sipulusz felgyógyulása tiszteletére, az asztalnál Kossuth is jelen volt s ez az eset egy érdekes párbeszédre adott alkalmat.

— Kegyelmes uram — mondá Kossuth — be kellene neked lépned a függetlenségi partba.

— Szívesen megteszem — felelt Zichy — egy feltétellel: Ha bementek a delegációba.

Erre azonban Kossuth nem válaszolt.

Egy virágzó kálvinista egyház végromlása

czimen riasztó hirt vettünk az ősi Boeskaifészekből, a független érzesű Kismarjáról. Panaszok és vádak foglaltattak e levélben. Panaszok, hogy a kálvinista magyar községet katholizálni akarják és éppen ezért választották meg vesztegetések és visszaélések áran a katolikus felekezetű volt Jakóhodosi jegyzőt, Fodor Gyulát. Mi újságírói kötelességünkhöz kepest helyt adtunk e panaszos levélnek, mely egy kismarjai, a református egyház szolgálatában álló férfinak név alírásával, foglalkozásának kitüntetésével volt hozzánk küldve; mi azt a beküldőnek a felelőssége mellett, megjegyzés nélkül közöltük, de, most kötelességünk kinyilatkoztatni, hogy ezzel a levéllel és kismarjai tudósításal gyalázatosan felültették lapunkat. Mert nemcsak Leel-őssi István kismarjai ev. ref. lelkész ur, hanem a lapunk mai számának, „Közönségrovatában” magok az előljárók megczafolják mind a katholizálás panaszát, mind az állítólagos jegyzőválasztási visszaéléseket, sőt a mai napon az előljáróság nevében több kismarjai polgarok. Kovacs főbíróval, szerkesztőségünkben bentjárva, kitünt, hogy a tudósítás beküldőjeként megnevezett és aláírt nevü és állásu, egyházi szolgálatban levő férfi Kismarjan nem is létezik. Nyilvánvaló tehát, hogy valamely lelkiösmeretlen, bujkáló czinkos gyalázatos és rosszandéku felültetést követett el lapunkkal a derék kismarjai magyar testvéreink rovására. Nem léven módunkban az általa alá bújtt jellemtelenséget érdemszerint megtorolni és megbüntetni, a nyilvánosságra adjuk e sorokat, őszintén örülve annak, hogy a „virágzó kálvinista egyház végromlását” hirdető közlemény valótlannak bizonyult. Azóta már másodszer is megtörtént a jegyzőválasztás és egyhangulag Fodor Gyulát választottak meg jegyzővé, a ki felől, mellesleg megjegyezve, azon kedvező információt nyertük, hogy hosszú éveken át mindig református községben volt jegyző, mint Jakóhodoson. Nyüveden és bár katolikus felekezetű férfi, a térítetés eszeágában nem volt soha, mindig is teljesen jegyzői hivatásának éit. Kivánjuk, hogy a független érzesű, kálvinista szinmagyar község, Kismarja község jövő békéjét ne zavarja semmisen. Egyetértve működjenek a község, az egyház felvirágoztatásán. A kombolyhintökre ne hallgassanak, mert az egyenetlenkedés, a viszálykodás a magyarság legnagyobb átka és végzete. Tehát béke velünk.

Az iparosok és a kerületi pénztár.

A következő sorok közlésére kértünk fel: Becess lapja f. hó 19-iki számában olvassuk, hogy ugy a főkapitányság, mint a városi tanács az iparosoknak a kerületi pénztárból az ipartestületébe való átiratközására szabadságot adott volna. Ez ugy mint sok előbbi a lapokban megjelent e tárgyra vonatkozó közlemény félremagyarázva jutott a n. é. közönség elé. Mert

hisz most sem történt egyéb, mint hogy kimondatott, miszerint a képesítéshez kötött iparos a kalmazottak, ha magok kívánják, munkaadó változtatása alkalmával új munkaadójuk által az ipartestületi pénztárba jelentendők be. Azonban még ez sem végérvényes határozat; annál is kevésbé, mivel a keresk. miniszter ur ő nagyméltósága 1900 szeptember hó 30 én 70424 sz. a. egy teljesen analóg esetben hozott elvi határozata értelmében: munkaadó tagok alkalmazottaiknak betegbiztosítása céljából az ipartestületi betegsegélyző pénztárhoz kötvé nincsenek, hanem akár a kerületi, akár az ipartestületi székhelyén levő más elismert jellegű betegsegélyző pénztárak között választhatnak. Mindezek alapján csak annak kijelentésére szoritkozhatunk, hogy ez ügy még fellebbezés alatt áll és hogy a miniszter fent idézett határozatához képest, a mit biztosan hiszünk, akkép fog dönteni, hogy az ipartestületi munkaadóknak alkalmazottaik megmaradhatnak a kerületi pénztár kebeleiben, ez több mint bizonyos. Ennyit az igazság érdekében. Kerületi betegsegélyző pénztár.

A kanadai magyarokról

irt levelet a debreczeni volt református theologus, Kovács Kálmán, ki a kanadai református magyaroknak nagy kiterjedésű vidéken misszionárius papja. Azt írja, hogy a buzat most esépelik a kanadai Assiniboia allambeli magyarok és hogy az időjárások gyöngé. Továbbá bizonyos utazása kapasan érdekes összehasonlítást von le a magyar vasutak között és miat érdekesen írja: „nagyon jellemzi általában a kanadai vasutakat, hogy a pontos időt csak igen ritkán tartják be a rettentő nagy teherközlekedések miatt. A Canadian Pacific Railway-Halifaxtól Vancouverig (Britist Columbia) húzódik s mint hallom, egy-egy angol mértföld (4 angol mértföld egy magyar mértföld) 32000 dollárba került teljes felszereléssel, beleértve mozdonyt, kocsiakat. 1 dollár 25 korona s British Columbiába 60,000 dollárba a magyar vasutaknak pontosságra s életbiztonságra, olesoságra nincs párja, luxus kocsiak is versenyeznek. A munkács-beszki di vonal világ csodája . . .” Szóval a vasutjainkra büszkék lehetünk és kiálljuk még az újvilággal is a versenyt.

A V. H. O. Sz. utazási ösztöndíja.

A vidéki hírlapírók országos szövetségének igazgatósága tegnap Szegeden tartott ülése a szövetség folyó évi utazási ösztöndíját egyhangulag hozott határozatával — mint értesülünk — lapunk felelős szerkesztőjének ifjabb M ó r i c z Pálnak adományozta. A szoros kötelék, a mely minket Móricz Pálhoz füz. nem engedi meg, hogy lapunk szerkesztőjének érdemeit, amelyek a szövetség eme kitüntető határozata meghozatalánál mérlegbe estek, kiemeljük. Csupán annyit jelzünk, hogy felelős szerkesztőnk ez utazási ösztöndíjat az erdőlyrészi nemzetiségi viszonyok tanulmányozására fogja az éles látásával felhasználni. Utazása alatt szerzett tapasztalatairól, megfigyeléseiről pedig nyilvánosan fog elszámolni a vidéki hírlapírók szövetsége előtt.

Rákóczi-ünnep a collegiumban.

A Rákóczi év ünnepeit tegnap Debreczenben tegnap nyitotta meg a ref. főgymnasium önképzőköre, tartalmas, fényesen sikerült ünnepi gyűlésével. A hatalmas dísztermet zsuffolásig megtöltő közönség élvez-

zettel, lelkesedve halgatta a műsor egyes számain, melyek felidéztek lelki szemek elé azt a tüneményes, fényes kort, melynél szebb lelkesítőbb kora nincs a magyar történelemnek, sőt egyetlen más nemzet történetének se, a mely kornak lélekemelő jeleit, egetvivő hazaszeretétét a gyászos bukas, a hosszú elnyomas, — kétszáz hosszú esztendő sem takarhatta el. E fényes korszakhoz méltó volt, a kisebb szabasu, de igaz lelkesedésben gazdag ünnepély, mely méltán sorakozik a főgymnasiumi önképzőkör előző nagysikerű ünnepeihez. Dr. Csűrös Ferencz, a Zenekör felügyelő tanára nyitotta meg tartalmas beszéddel az ünnepélyt. Azután Szombati Kálmán VIII. o. t. szavaltta el Aranyinak „Rákóczyné” cz. balladáját. A felugó tapsvihár után a zenekar adta elő hermónikusán a legkesergőbb kurucz dalt. Lavotta szerenádját. Majd Köver Béla elnök tartott nagyon szép alkalmi beszédet, mely után ismét a zenekar adott elő két kuruczkorbeli dalterméket. — A bujdosó Rákóczy czimen népballadát Oláh Béla szavaltta el hatásosan. Ezután Papp Lőránd olvasta fel elbeszélést, majd a zenekar kurucz nótái után Szilágyi Dezső szavaltta el Arany Janos „Rodostói temető” cz. költeményét, általános tetszés között. Végül a zenekar adta elő tüzesen a Rákóczi-indulót. A jövedelem egyrészét a Kassán felállítandó Rákóczy-szobor, másik részét a főgymnasiumi zenekör alapjára fordítják.

A finn estély műsora.

A városháza nagytermében szombat delutan ülesezett a színházban e hó 20-21-én rendezendő finn estélyt előkészítő szazas bizottság. A bizottság ez alkalommal végig megállapította a műsort, mely a következő, I. rész. Prolog: írta és szavalja Kun Béla kolozsvári lepszervező. Finn rapsódia. Kajanustól: előadja a 39-ik gyalogezred zenekara. Finn ország és a mai ünnepelem ösmertetése. Irtá és felolvassa: Popini Albert dr. Kalevala melódiák. P. Nagy Zoltán tanár zongora kísérete mellett, énekli dr. Popini Albertné urnő. Ezt követi Finn népdalok — énekli Popini Albertné urnő. Finn nemzeti jelmezben. Finn nemzeti népdalok. Racz Károly zenekara kísérete mellett, énekli Nagy Andras enekvezér. Finn népdal, kettős. Éneklik: Popini Albertné urnő és Nagy Andras ur. — Finlandia. Sibélius finn zene szerzőtől, előadja a 39-ik gyalog ezred zenekara. II. rész. Finn mődalok. P. Nagy Zoltán ur zongora kísérete mellett énekli Popini Albertné urnő. Finn nemzeti himnusz, énekli a dalárda. Finn mődal, kettős. Nagy Zoltán zongora kísérete mellett éneklik Popini Albertné urnő és Nagy Andras ur. Finn zongoraművek, előadja P. Nagy Zoltán tanár ur. Tuanelia hatyujja. Sibéliustól, előadja a 39-ik gyalogezred zenekara. Olaf lovag álma. Vecsey Imre városi főjegyző zongora kísérete és élőképek kapasan szavalja egy felkerendő hölgy. — Mindkét este ez lesz a műsor és a bizottság azt is elhatározta, hogy a helyáratat 25%-al felemeli.

A vidéki hírlapírók vagyona.

Ne méltóztassék rosszat gondolni. — Nekünk, a közönség vidéki krónikásainak, így egyenként dehogyan van, dehogyan is lehetne vagyonunk. Ugyan miből? A penna munkáját a tejjel mézzel folyó Magyarországon nem úgy honorálják, hogy a mindennapi kapuczineren, szivaron fölül jusson, maradjon. A szövetségünk azonban, a Vidéki Hírlapírók Országos Szövetsége, örömjünk telik benne, szépen gyarapodik. A szövetség felügyelő bizottsága tegnap Csányi János elnöklése alatt Szegeden ülést tartott, amelyen átvizs-

gálta az évi számadásokat és mérleget. A szövetség vagyoni állásai e szerint 1902. végén a következők: Összes vagyon (a követelésekkel együtt): 99,024 kor. 90 fillér. Ebből a segély alapé: 65,110 kor. 64 fillér. Kézpénz- és érték-papir vagyon: 71,536 kor. 40 fillér. A követelés 27,488 kor. 50 fillér. Az 1902. év összes bevétele: 9289 korona 71 fillér. A kiadások: 3956 kor. 04 fillér. A tiszta jövedelem: 5333 kor. 67 fillér. — A kiadásokból 1364 koronát fordítottak segélyre.

Hirdetések a színházi függönyön.

A városi tanácshoz még a múlt évben több ajánlat érkezett be, hogy engedje meg a tanács, hogy a színházban reklámfüggőnyt készítsenek. A tanács ma határozott ebben a kérdésben és kimondotta, hogy a reklámfüggöny létesítését nem kifogásolja, azt megengedi. Az ajánlattevők közül ezuttal egyiknek ajánlatát sem fogadja el, hanem a négy ajánlkozót zart ajánlatok beadására hívja fel. A pályázati feltételek megszerkesztésével Oláh Károly tanácsnokot és Ábrahám László főügyészt bizta meg a tanács. Mi ugyan a reklámnak a művészetek csarnokába való ilyen izléstelen betolakodását elvből helytelenítjük, de ha már a város által nagy áldozatok árán fentartott, a jobbizlés nemesítésére szolgáló csarnokba pufogtatják a reklámdobot, kívánatosnak tartjuk, hogy az így befolyt jövedelmet művészeti ösztöndíjak létesítésére vagy jótékony-ságra fordítsa a város, nem pedig színházi aprólékos konyhaköltségekre.

A kórházi tisztviselők pótdadíja.

A városi tisztviselők Debreczenben nem fizetnek pótdadót. A kórház tisztviselői miután a kórház városi, szintén városi tisztviselőnek tekintetnek, ugyancsak nem érzik azt az óriás terhet, mely pótdadóképében a város polgárságára nehezedik. Megis megtörtént, hogy a kórházi tisztviselőkre 134 korona községi pótdadót vetettek ki. A tanács már 1900-ban elrendelte, hogy ez a pótdadót töröljék és a városi adóügyosztály részben fogantatosította is, azonban 64 koronát nem törölt. A kórház gondnoka most azzal a kérelemmel fordult a tanácshoz, töröltesse ezt a 64 koronát is. A tanács, mielőtt ez ügyben határozna, felhívja a kórházi gondnokot tegyen jelentést arról is, mi lehet az oka, a miért csak egyrészt törölték a 134 korona pótdadónak.

A légszeszgyár megadóztatása.

A pénzügyigazgatóság 2270 kor. adót vetett ki a légszeszgyár múlt évi jövedelme után. A légszeszgyár igazgatósága, miután a légszesz közszükségletet képez és miniszteri rendeletek is intézkednek e tekintetben, megfeleltette a sérelmes határozatot az adó felszólamlási bizottsághoz. A bizottság hasonlóan azon az állásponton volt, hogy a légszeszgyárra adó nem róható ki. A pénzügyigazgatóság az adófelszólamlási bizottság határozata ellen felebbezést jelentett be.

Miniszteri kiküldött a lelenczház ügyében.

Némethy Károly miniszteri tanácsos tegnap este Debreczenbe érkezett.

Ma délelőtt Kovács József polgármesterrel megismerelték azokat a telkeket, melyeket a lelenczház építésére jelöltek ki.

Adomány a nyomorgó családnak.

Bátori Gábor nyomorgó családja részére Szoboszlórol egy előfizetünk 2 koronát küldött. Az adományt köszönettel nyugtázzuk és rendeltetési helyére juttatjuk.

Iskolaszéki ülés.

A debreczeni ev. ref. egyház iskola széke 1903. február hó 25 én d. u. 3 órakor az egyház tanácstermében ülést tart. Targyak: folyó-ügyek.

Kivételes nősülési engedélyek.

Rendes szokás, hogy a fiu mielőtt kiszolgálja katonaidéjét, már 18-19 éves korában megnősül s aztán, mint nős ember vonul be katonai szolgálatra, miből igen gyakran nagy kellemetlenségek támadnak — otthon. Minden egyes esetben kivételes nősülési engedélyre van szükség. Ezenként százavalterjesztik föl a kérvényeket a honvédelmi miniszterhez s manapság már annyira szokássá vált a nősüléseknek ez a módja, hogy nem is tekinthető kivételesnek. A törvény rendkívüli esetekben tehát kivételesen engedi meg az ilyen házasságot. A törvényhozóknak bizonyára megvolt annak idején az alapos okuk arra, hogy az ilyen gyerkőc-házasság ne váljon általánossá s a gyakorlat mégis azzá tette. Mondhatjuk, helytelenül. Ez is egy oka, hogy olyan satnya az új ivadék. Az orvosi tudomány réges-régen megállapította, hogy az ember bármennyire is fejlett 15-18 éves korában, még mindig fejlődik növésben. Elképzelhető, hogy az ilyen fejlődésben levő gyerekpárok gyermekeinél mennyivel erőteljesebb generáció származik a bevezett fejlődésű emberpároktól, ezért nagyon kívánatos lenne, ha a hatóságok kissé megszorítanák az ilyen kivételes nősülési engedélyeket s hatna oda, hogy ezek valóságosan kivételesek legyenek. Aki folyamodik, annak az engedményt megadják; ha százan kérvényeznek, százan nősülhetnek, ha ezeken, hát ezeken. Szóval, manapság már az ilyen házasság napirenden van s általánossá, rendes szokássá vált. Egy előnye van ugyan: az erkölcsi alap nagyobb garanciát nyer; de nagy hátránya, hogy az új nemzedék, mely az ország jövő ember-erejét képviseli, évről-évre satnyább lesz. Egy kis megszorítás semmi esetre sem ártana.

Eső után köpönyeg.

Egy anglus, W. H. Sbrubsole, fölfedezte hazánkat és megszeretett bennünket. Most apostolként járja be Nagybritania városait s felolvasásokban ismerteti és magasztalja országunkat és a magyar fajt. — Célja az, hogy megszerezze nekünk az angolok rokonszenvét, figyelmet keltsen hazánk szépségei s vállalkozásokra előnyös közgazdasági viszonyai iránt.

Félünk, hogy a jó anglus későn fedezett föl bennünket, mert mire föllelkesített honfitársai ide érnek, a bus magyarok már mind Amerikában török a köve, üres óráikban hálás szívvel emelvén szobrokat Deák Ferencnek, Fejérváry Géza bárónak és — Vészi Józsefnek.

Az ág. ev. állóregylet teaestélye.

A Bika szálló dísztermében sok nagy-sikerű mulatság folyt már le, de a tegnapi teaestély tultott minden előző mulatságon. Páratlan sikerű estélyt megérdemelt anyagi

és erkölcsi haszonnal és diadallal jutalmazta a rendezőség buzgó faradozásai. Az estély sikeréről mindennél ékebben beszél a jelen voltak díszes névsora:

Asszonyok: Farkas Ödönné (Hadház), dr. Szücs Balintné, Forgách Karolyné, özv. Boda Jánosné, Bisotka Gáborné, Jablonczay Kálmánné, Jona Istvánné, Simon Miklósné, Pálfy Józsefné, Hónis Józsefné, Schmid Oszkarné, (Tolna), Csukás Istvánné, Berencsy Jánosné, (H.-Nánás), Mayer Ottóné, Péchy Kálmánné, özv. Krisztina Alajosné, dr. Koczian Gézané, (Árokszállás.) Bereczky Pálné, (Gyöngyös.) Borossy Gyulané, Blattner Gyulané, Schvarcz Henrikné, Juhász Józsefné, Szentessy Jánosné, Csáky Jánosné, Gerecsi Kálmánné, özv. Stépan Istvánné, (N.-Várad.) Ormós Gáborné, Zimmermann Gyulané, Materny Lajosné, Adamcsék Isváné, Engeszer Józsefné, özv. Szarukán Sándorné, Roth Kálmánné, Grél Józsefné, Budaházy Miklósné, Raics Lajosné, Cseső Lajosné, Stenczel Lajosné, Barabás Karolyné, Heykál Edéné, Kovács Jánosné, Konrad Lászlóné, Szücs Jánosné, Teleky Béláné, Bíró Pálné, Czegléd Józsefné, Axmann Gyulané, Hanke, Emilné, Nagy Karolyné, Thieszen Arthuré, Szabó Lajosné, (Hadház.) Harmath Gergelyné, özv. Toperczer Józsefné, Keller Sándorné; Horváth Andrásné, Boldog Istvánné, Szathmáry Mihályné, Banyai Peterné, özv. dr. Miklovicz Balintné, Schmid Agostonné, Szathmáry Peterné, özv. Hannó Gyulané, K. Tóth Sámuelné, Csatay Gyulané, Újváry Istvánné, Domokos Dezsőné, Bernáth Lajosné, Budanovics Beláné, Némethi Istváné, Kérészi Barnáné, özv. Faludy Oszkarné, Vasáry Andrásné, Somossy Lászlóné, dr. Szalay Beláné, Molnár Mórinczné, Poka Kázmérné, özv. Szuhán Venczelné, Fabian Lajosné, Szép Józsefné, Nadasdi Alajosné, Beczner Frigyesné, Sz. Nagy Kálmánné, Kubay Alajosné, Farkas Albertné, Kelemen Ferenczné, Kovács Jánosné, Alber Józsefné, Székely Ferenczné, Benyáts Emilné, Tamassy Beláné, özv. Brunner Edéné, dr. Händel Vilmosné, Donogán Istvánné, Faragó Gézané, özv. Gabona Nandorné, Kovács Imréné, Nagy Gyulané, Szoboszlay Sándorné, Dömök Béláné, dr. Nagy Gáborné (H.-Nánás), Füleky Pálné, özv. Tomanóczy Ferenczné, Hutiray Beláné, dr. Kardos Albertné, Eisenmann Józsefné, Ferenczy Józsefné, Rozán Szaniszlóné, Kajári Lajosné, Weszter Istvánné, Molnár Istvánné, Piros Beláné, Baróthy Béláné, Fázekas Sándorné, Aczél Gézané, Dömsödi Imréné, ifj. Czegléd Józsefné, dr. Ferenczy Gyulané, Tóth Árpádné, dr. Tüdös Jánosné, Szilagyi Jánosné, Gulácsy Lajosné, Fényes Gyulané, Weszprémy Istvánné (Hadház), Eklé Jánosné, Harsányi Istvánné, dr. Öreg Béjáné, özv. Szöllőssi Jánosné, Tóth Ferenczné, Szabó Istvánné, Bácsi Andrásné, Budaházy Albertné, dr. Széll Kálmánné, Hegedüs Istvánné, Zengevald Gézané, Nagy Jánosné, Halász Jánosné, Gondy Sándorné, dr. Varga Lajosné, Leidl Emilné, özv. Lip-tai Gáborné, Mórincz Ferenczné, Rab Ákosné. Urleányok: Szuhán Bella, Fabián Jáliska és Margit, Szép Mariska, Kövessy Ilonka, Nadasdy Ilonka, Beczner Irma, Sz. Nagy Ilonka, Kubay Margit, Kovács Karolin, Péter Margit, Szatmáry Irénke, Bisotka Juliska és Róza, Pongrácz Piroska, Jablonczay Lenke, Makó Lili, Puchlin Berta és Amália, Jóna Erzsike, Hónis Anna, Széki Boriska, (Szeged), Kohutovits Izabella, Berencsi Margit (Hánás), Mayer Blanka és Paulina, Borsos Kata, Pécsy Paula, Krisztiáni Vilma, Koczian Jutka (Árokszállás.) Werdner Erzsike (N.-Károly.) Koczian Bella (Gyöngyös), Koczian Margit (Árokszállás.) Juhász Ilona, Török Olga, Csapó Teréz, Szentessy Ilona, Kele-

men Böske, Karácsonyi Ottilia, Szathmáry Eszti. Fröhlich Lujza, Schönhoffer Irénke, Nagy Erzsike és Mariska, Móricz Erzsike. Kiss Ida, Materny Gizella, Ádámcsék Gizella és Ilona, Engesszer Irma, Szarukán Klara, Graef Ida, Stehlo Böszi, Diószeghy Gaby, Budaházy Etelka. Raics Erzsike, Csicso Erzsike, Stenczel Vilma, Stenczel Laura, Stenczel Irma, Nagy Ida, Szombathy Margit, Kovács Maritg, Konrad Teréz és Irénke, Szücs Margitka, Teleky Janka, Biró Janka, Czeglédi Margit: Kovács Margitka, Alber nővérek, Székely Mariska, Benyáts Erzsike, Deszler Emma, Donogán Belluska, Donogán Klárka, Derecskey Mariska, Hutiray Berta, Dömök Irénke, Führer Ilma, Csáky Margit, Bartók Béla, Hutiray Aranka, Hutiray Palika, Eiszenmann Margit, Ferenczy Viktória, Fráter Viola, (Pozsony). Zvér Margit (Szt. György), Weszter Margit, Kálmán Margit, Molnár Margit, Baróthy Gaby, Bátori Ilonka, Zalai Irma, Kálmán Erzsike, Gulácsi Emmuska, Ekli Erzsike, Medgyaszai Lenke, Konez Margit (Sz. Udvarhely) Tóth Ibolyka, Bácsi Erzsike, Budaházy Gizi, Hegedüs Margitka, Axmann Viola, Hanke Emma, Farkas Anna, és Mariska (Hadhaz), Reich Adél, Nagy Ilonka és Erzsike, Zelinger Vilma, Szabó Vilma (Hadhaz), Bere-sy Vilma, Harmath Terézke, Nagy Ilona, Mayer Margit, Szabó Iren, Toperczer Elza, Karacsony Julia, Lengyel Ilona, Fehér Margit, Kamarath Ilona, Elefant Mariska, Horváth Irén és Gizi, Szathmáry Irénke, Markovics Róza, Schmid Zelma, Szatmáry Irma, Hannó Vilma, Molnár Ilona és Erzsike, Könyves Tóth Ilona, Csataj Mariska, Bónis Boriska, Ujváry Margitka, Domokos Böske, Sági Boriska, Budanovits Zelma, Nemeti Ilona és Fáni, Kérészy Vilma, Faludy Magda, Vásáry Erzsike, Ganofszy Margit, Láber Sárika, (Kecskemét), Juhász Ilonka (Kecskemét), Bawlitza Gertrud, Molnár Miczi.

Cserebogár, sárga cserebogár.

Tavaszonak csapongó hirnökei szegény cserebogarak, beh rossz idő jár reátok! Felfedezték odafenn, hogy sok kárt okoztak a zsenge növények hajtásainak és most tüzzel-vassal irtóháborút rodulnak ellenetek. Ime, a kik Petőfinek jóvendőmondói voltak, ma odasülyedtetek, hogy mindenki kigyót-békát kiált reátok. A földművelésügyi miniszter tegnapi leiratában felszólítja az összes törvényhatóságokat, hogy márczius és aprilis hónapokban, a nagy rajzas idején irtassak ki a cserebogarakat. A ki bizonyos számú cserebogarat irt ki, jutalomban részesül.

Mindenki tudja,

hogy a Mauthner-féle impregnált takarmány-répa-mag a legnagyobb termést adja, hogy konyhakerti magvaiból a legjobb főzelék és zöldség terem és hogy virágmagvaiból fakad a legszebb virág. Szóval a Mauthner-féle magvak a legjobbak, készletei a legnagyobbak és árai igen olcsók.

A Korona Takarékos és hitelszövetkezet

1903 ik évi jan. 1-én megnyitotta a 3-ik évtársulatát. Ezen új évtársulatra a beiratkozások a szövetkezet Piacz-utca 6. sz. alatti helyiségében teljesíthetők. Minden törzsbetét után **hetenként 1 korona fizetendő.** Az intezet előnye: **törzsbetétei 6 százalékos jövedelmeznek**, kötelező heti betétekkel előmozdítja a takarékosagot, továbbá minden törzsbetét után **200-260 korona kölcsön kapható.** Miután a szövetkezet a kölcsönnek külön visszafizetését nem kívánja, hanem a heti betétekkel törlesztődik, így a szövetkezet kölcsönei könnyű visszafizetési módot azáltal különösen előnyösek kereskedőknek, iparosoknak, mezőgazdákknak és hivatalnokknak egyaránt. **A kölcsönök kezesség mel-**

lett, betáblázásra és biztosítésként elfogadható értékekre adatnak.

A két évtársulatba beiratkozott 1529 tag heti 6948 korona befizetéssel. A befizetett tőke 464,721 korona. **A belépés ez idő szerint még mulasztási illeték nélkül történhet.**

SZINHÁZ.

Hétfő: Nőemenczipáció Énekes hozat.

Kedd: d. u. Bánk-bán. Történelmi szomorujáték. Este: Nőemenczipáció.

Szerda: Nőemencziparzió.

Csütörtök: Endre és Johanna. Történelmi szomorujáték.

Péntek: R. Réthy Laura és Szilágyi Dezső vendégfelléptével. Koldus diák. Operette.

Szombat: először Bacsányi. Szinmű.

Vasárnap d. u. Bányamester. Operette.

Este: másodszor Bacsányi. Szinmű.

A proletárok.

Csiky Gergelynek legnagyobb sikerű társadalmi szinművét elevenítette föl a társulat tegnap este. Bérietszünetes előadás volt, eléggé telt nézőterrel. A mulatságok sokakat elvontak a színháztól, de úgy látszik, Csiky szinművei s főleg Ujházi vendégjátéka bírnak annyi vonzóerővel bármily körülmények közt is, hogy telt hazat biztosítsanak.

A vendégművész a darab egyik érdekes alakját, a becsületes gazember Mosolygó Menyhért tiskalót adta játékban, megjelenésben egyaránt páratlan művészettel. Már az öltözete, a maszkja maga oly tökéletes volt, hogy elegendő lett volna minden szó nélkül megértetni a nézővel, kit akar ábrázolni. Csak azt az egyet sajnáljuk, hogy a mester epizód-szerepet játszott s nem volt annyiszor és annyi ideig a színpadon, hogy eléggé kiélvezhetjük volna az ő fényes művészetét.

A többi szereplők közül kivált Menszáros Margit értékes művészi alakításával, melylyel méltán kiérdemelte a közönség tapsait s az ajándékkul kapott virágallványt.

Jól játszott Pataki, Klenovits és Ebergenyiné, valamint kisebb szerepeikben Hahnel Aranka, Nagy Dezső, Krémer és Havasi Szidi. Farkas Bélát figyelmeztetnünk kell arra, hogy színészembernek, aki ad valamit a hivatására, még a közönség egy részének tapsai kedvéért sem szabad következtetlenné lennie. Timot szerepében a két első felvonásban egy a hülyeségig ostoba alakot mutatott be, akit semmiképpen sem tudunk elképzelni oly nemes fellángolásra képes embernek, aminőt a negyedik felvonásban allított elének.

Than Mariska mint Tulipánné egy dolgan pompásan megfelelt a szerepének: az öltözködésben.

Még a kis Szabó Gyuluskáról emlékezünk meg, aki ügyességével maris sikert arat oly szerepben, mely különben jóval idősebb gyermeknek van szánva. Ez azonban a rendezés hibája, valamint az előadásban előfordult néhány zökkenés is.

(s.-c.)

Észrevételek.

„A szedők” — a rendőr főkapitány ur szíves figyelmébe — ezímen jött egy cikk a kedd. febr. 17-iki lapba, melyre szíves engedelmekkel s tán kissé együgyű asszonyos stílusban leírom észrevételeimet, ha az igen tisztelt szerkesztőség becses figyelmébe méltatná?

Ahhoz értünk, hogy a külföldi keres-

kedőkre megharagudjunk, hogy jókorabb felkelve szedik a majorság készletét, ni! hogy ő veszi ki a zuzát! — De ahhoz, hogy anynyi zuzá legyen, hogy a lendületes készlettel kétszeres hasznót élvezzünk, hogy nem disz, de éghajlatunkba való baromfiak, s tojásaik nagyobb természetével — mert két — mi szerencse — nem baj! — Szerencse jól beosztva, többszörös, az az milliókra menő hasznót vegyünk be kedves hazánkba, ahhoz nem és nem? — én is, más gazdaszszony is — mert hirlapba írni — hajh! feltűnési szereplesi vágy.

Ezt el kell-e hinni? nem.

Vagy 3 éve, hogy a tojás, még falva-kon is igen megrágult. Szedik, igen, az iparúzó szorgalmas kereskedők a magok hasznára, némelyik talán külföldre, vagy beföldre is, csak oly nagy kereslete van, hogy még egyszer, vagy talán még kétszer annyit is be lehetne kapni érte, mint eddig! — 1902-ben, ugy tetszik, Julius hóban olvastam a statisztikai kimutatást. Egyedül Bécsbe 3,000.000 s hogy elkelne még egyszerannyi is, csak volna...

S hát még Angliába mennyit szállítanak innen is — mazsa számra. Ez ősszel is egy faluba, egy tojáskereskedő egyszerre 7000 first kapott tojásra! S ez volna a legelfogultabb egyoldalúság, ezért kikelni, s haragudni!

Hat nem lendületet adott-e az atyai kormány a selyem, a görzi gyümölcs készítésnek? hogy azt is oly haszonnal e, mint az előbbit nem tudom, mert tán szerfelett nagy luxussal allították ki? — Na! nem tudom, nem tudom, de azt tudom, hogy tyukot tán 6. v. 8 ölnyi szóval: kevés helyen, 600 at is lehet tojásra tenyészteni, s vállalkozó szellem erre van a népbe, beszéltem több faluba, sőt a szegényebb sorsu kezdő intelligenciába is. S éppen így lehetne mindenféle baromfi vásárlási kedvöket szomszédjainknak előnyünkre fordítani — nem kétségbeesni felette a munkabíró kevély nemzetnek, mely versenyre kész!

Egy gazdasszony.

A közönség köréből.*

(A kismarjaiak czáfolata.)

Kelt Kismarja 1903 év febr. 20-án.

Tekintetes szerkesztő ur!

Becsés lapjának folyó hó 16-án megjelent 32 számában „Egy virágzó község kalvinista népeinek végrombolása”, czímmel ellátott közlemény jelent meg a napi hírek rovatában.

Tekintetes szerkesztő ur!

Mi kismarjai lakosok és kalvinisták ma is büszkén ragaszkodunk ősi hitünkhöz és ősi hitünk megtartásához, hogy majdnem 100 év óta fennálló kalvinista hitünket megtartsuk, úgy mint elődeink megtartották, hogy adjuk át ismét az utókorak, tehát ragalom a névtelen cikkiró urtól az az állítás, hogy egyházunk és községünk végromláshoz közeledik, hogy pedig a 2400 lelket számláló egyházunk megingott, ragalom s hazugság. Igaz ugyan, hogy ezelőtt hét évvel a hit, remény és szeretet az akkori lelkészünkkel szemben megingott, Bódogh János akkori lelkészünkkel, de csak lát-zatból, hogy annál jobban szabaduljunk tőle, amely lelkész urat az egyházi törvényekkel szemben helyesével eltávolították tőlünk, de hogy katholicizáltunk volna, merő hazugság és ragalom, ami az igazságnak nem felel meg, mert mi tantoríthatatlanul ragaszkodunk ősi vallásunkhoz. Igaz, hogy hét évvel ezelőtt megjelent nálunk a katholicus esperes ur és igen nagy fáradságba került három családot megteríteni. Különbben is nem szolgálhatunk nagyobb felvilágosítással, mint-hogy úgy is tudjuk, hogy a legjobb termő-

* E rovatban közlöttékért nem vállal felelő-Szerkesztőség.

fanak is van fergese, tehát a lemondott jegyző ur fia Osváth Géza ur és az akkori volt néptanító Osváth János ur, aki erős kalvinistának tartotta magát és egy harmadik szegényes család Szeles Károly, a ki úgy is vegyes házasságot él, a három család hiányával mi maradtunk tősgyökeres kalvinisták. Nem igaz, hazugság a névtelen cikkirő urnak azon állítása, hogy akár az akkori lelkesünk, Bódogh János, akár a jeleglegi Leel Ősi István ur legkisebb befolyással is lett volna rank, tehát nem tulajdonítható egyik lelkes urnak sem a befolyása, hogy mi megmaradtunk ősi hitünkben, hogy pedig a községünkben megőregedett és hivataláról lemondott volt jegyzőnk 29 évig szolgálta lemondottunk, ma is előismeréssel vagyunk vele szemben és tisztetetteljesítéssel emlegetjük nevét; hogy pedig a november hó elején megüredés folytán új jegyző választás lévén, hogy nem Osváth Kálmán ur nyerte el az új jegyzőséget, az az igen tisztelt képviselőtestület és a nép akarata volt, tehát azt hisszük, hogy az apa után a hol a népjog beszél, a fiu nem örökös, tehát ezt be is bizonyítottuk, mert sokkal kedveltebb jegyzőt találtunk Jakohódosi volt lakos Fodor Gyula személyében, mint sem Osváth Kálmán nyüvedi jegyző urban és hogy a katolikus pénzalapnak 3000 koronájába került volna nálunk a választás, ez is hazugság a névtelen alá vagyis cikkirő urtól, a mi Kismarja képviselőtestületét és a közseg népet teljesen felhaborítja; hát még azon rágalom, hogy minden egyes szavazó három vagy négyszáz koronájával lettek megvásárolva és egyik kocsmában ingyen adtak pálinkát, bort, szivart: bárki is legyen, szegyelje magát a névtelen cikkirő és piruljon es pirulhat is, mert velünk szemben teljesen bebizonyította szellemi elmaradottságot, tehát nyugodjon piszkos babin.

Hogy pedig a Bocskai arczképét, féltve őrzött kincünket a templomból elakarjuk tavolítani, hitehagyott ember állíthat ilyen aljasságot.

Különbén ismét megünyilt a közvélemény folyó hó 17-én az új jegyzőválasztás érdekében és oly lelkes választás, a mi nálunk Kismarján történt, az ritkítja a parjat, közfelkiáltással egyhangulag ismét jakohódosi volt jegyző urat Fodor Gyulát választottuk meg Kismarja tősgyökeres kalvinistái, mert szem előtt tartva, hogy a nép szava Isten szava és a megválasztás után reggeli 9 órától masnap reggelig ünnepeltünk a megválasztott Fodor Gyula tiszteletére, de megjegyezzük közadakozásból, nem pedig a megvásárolt katolikus penzből, mint a névtelen cikkirő írja.

Kovács József főbíró,
Kolós Mihály m. bíró,
Behm József.
Varga Bálint.
Erdős Mihály.
Jurányi János mint cikkirő.

CSARNOK.

Ruth eljegyzése.

(Írta: May György.) 3.)

Fordította: **Biró Irén.**

— Talán gyászban akarja tölteni? — Nem azért menekült-e a társaság bilincseiből, hogy kedve és akarata szerint tölthesse az életet? Nem azért tért e vissza, hogy birtokában gyönyörködhesse? Vajjon hogy lenne, ha felesége volna, ki inkább kedves lenne, mint szép, inkább szellemes, mint tudományos s nem annyira fiatal volna, mint előkelő. Nyulánk alak lenne, kifejező szemekkel, szép kezei volnának, mely előnyök önnek sokkal becsesebbek, mint egy tizenhétéves leány rózsás fiatalága — mert ön jobban szereti az illatos, kinyílt rózsát a fakadó, még illat nélküli formátlan rózsabimbónál.

— Csodálkozva nézett Rudolf a bárónéra. Honnan vette ezt az elslátást? Aztán fejét hátra vetette, kek szemei egész nagyságukban kinyíltak, úgy kérdezte:

— Ki üt önnek ebez az arczképhez?

— Nemde jól van rajzolva? Ilyennek kellene lenni az ön feleségének. De hogy meggyőződjék róla, hogy nemcsak lefestettem a mit önnek kívánok, de meg is találtam, még ma fölkérem barátnőmet...

— Kerem egy pilanatig, mondá Traun, ne nevezzen meg senkit, míg kérdésemre nem válaszolt. Kit akar tulajdonképpen boldoggá tenni, engem vagy a hölgyet? Az ön igyekezete, csak egyikünknek szólhat.

— Talán mind a kettőjüket. De most hagyjon beszélni. — Még ma irok Barton Ruthnak, hogy látogasson meg. Ugyis készült hozzánk, hogy egy pár héttel előbb jön az nem tesz semmit.

— Tehát el akar engem üzni?

A Debreczeni Helyi-Vasut Részvénytársaság

f. 1903. évi márczius 15-én, d. e. 10 órakor, a Kereskedelmi akadémia tanácstermében tartja

XVI. rendes évi közgyűlését,

melyre a t. részvényesek ezennel meghívotnak.

TÁRGY:

1. Az igazgatóságnak az 1902. évről szóló üzleti jelentése, ugyszinte erre vonatkozólag a felügyelőbizottságnak jelentése.
2. Az 1902. évi mérleg előterjesztése, az igazgatóság és felügyelőbizottság részére a felmentvény megadása.*
3. Az osztalék meghatározása.
4. Az alapszabályok 41. §-a értelmében három kilépett igazgatósági tag helyének választás utjáni betöltése.

Az igazgatóság.

* A mérleg és a zárszámadások a társaság irodájában ki vannak téve és az érdeklődők által megtekinthetők.

Az általam legpontosabban összeállított és tekintélyes orvosok által ajánlott és jónak talált vegytiszta

SÓSBORSZESZ

mely már eddig is nagy elterjedtségnek örvend, kapható minden fűszerüzletben, valamint gyógyszer-táramban.

Ara egy kis üvegnek 45 kr., nagy üvegnek 90 kr.

≡ Vidéki megrendelések pontosan teljesítetnek. ≡

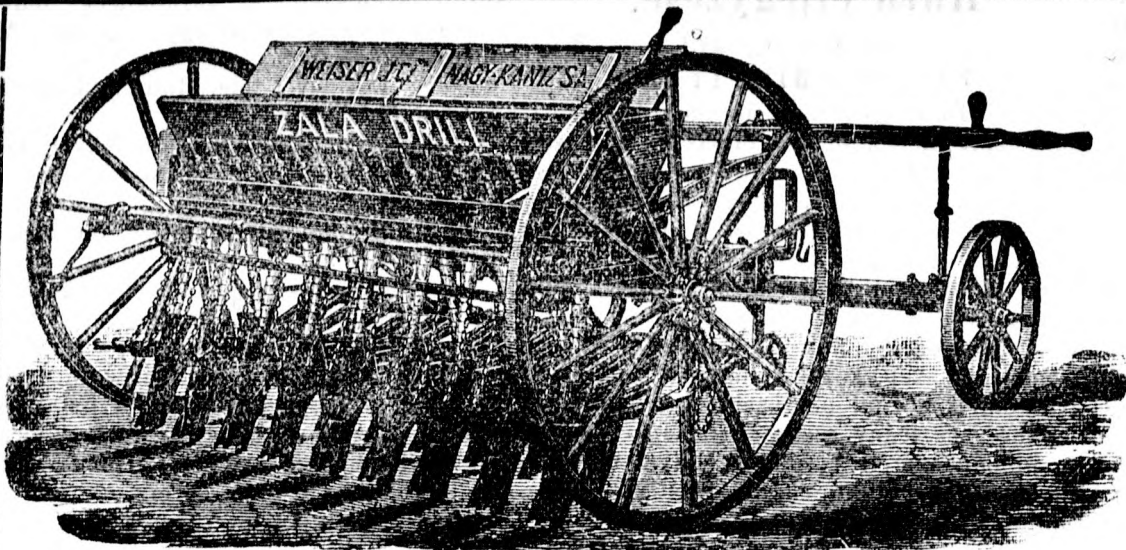
Használati utasítással ellátott könyvecske minden üveggel ingyen adatik.

Tóth Béla gyógyszer-tára és illatszerraktára
DEBRECZENBEN (Tisza palota.)

HAZAI GYÁRTMÁNY!

HAZAI GYÁRTMÁNY!

WEISER J. C.

gazdasági gépgyára

NAGY-KANIZSÁN.

Ajánlja egyetemes aczélekeit aczelgerendélyvel, első minőségű tömöraczel kormányokkal. Kétfasú aczélekeit. Az egyetemes ekékhez alkalmazható összes felszerelvényeit, boronáit és egyéb talajművelő eszközeit.

ZALA-DRILL

sík és hegyes talajhoz egyaránt

alkalmas, hazánk legjobb sorvetőgépeit szab. kikapcsolható kapacitásokkal. Homokos talajra a „ZALA-DRILL” különösen e célra készített és kitűnőnek bizonyult vetősarukkal lesz ellátva. „PERFECTA” merítőköröngös vetőgépeit leszállított áron. „PLANET” rendszerű lókapait. „PLANET” rendszerű kézi tolókapait 2 kapakéssel 14 kor., töltőgetőtest külön 6 kor. — „HOLLINGS WORTH” lögerőlyeit. Kukoriczamorzsolót, szecska és répavágóit, valamint egyéb gazdasági gépeit és eszközeit.

Árjegyzék szívesen küldetik.

Raktár: Debreczen, főpiacz 43, a Svetics **Gelbmann József** ház udvarán, a Dréher sörcsarnok mellett. Weiser J. C. gazd. gépgyár képviselője.

HAZAI GYÁRTMÁNY!

HAZAI GYÁRTMÁNY!

A farsangi idényre

megérkeztek a szebbnél-szebb gaze, tülle és csipke

bálikelmék.

Sima és Brocat selymek,
Francia batisztok,
Csipkediszek és himzések,
Ajour és himzett Batisztok,
Báli virágok,
Legyezők,
Selyem és Phantasie sálók.

Bosznay J. és Társa

divatáruháza

DEBRECZEN, Kossuth-utca 5.

Thierry (Adolf) Limited in Pregrada

Miért szenved ön?? Hiszen önnek gyógyulása bizonyos még akkor is, ha sebe bármily régi, sőt a fájdalmas opeciát is elkerülheti, ha a

valódi

THIERRY A.-féle Centifiola kenőcsöt

használja, mely rendkívül vonzó, a sebek gyógyításában valamint a fájdalom enyhítésében utólérhetlen. A valódi Centifiola-kenőcs alkalmazható: a szoptatók mellkeménykedésének, a tej elapadásának, az orbáncznak eseiben, továbbá mindenféle régi sérvek, láb- és csontnyílások, sebek, folyások, dagadt lábak s csontvesedések, vágás, szurás, lövés és ütés által előidézett sebeknél; az idegen testek, pl.: üveg, szálka, homok, tövis, serét stb. eltávolításánál; mindenféle daganat, kinövés, képződmény, karbunkulus és ráknál; v. gre pokolvar, körömméreg, körömgüvely, a lábnak járás közben történt kisebelése, fagyás és égetés okozta sebek, a betegek és gyermekek fekvés általi kisebesülése, torokdaganat, meggyült vér, fülzuzás stb. esetében. 2 tégely csomag csomagolással postadíjjal együtt 3 kor. 50 fil. Temérdek előismerő levél megtekinthető. Utánzatok vételétől óva intek mindenkit és arra ügyeljünk, hogy „Schutzengel Apotheke des Thierry (Adolf) Limited in Pregrada“ a tégelybe van-e égetve.

Gyógyszerész A. Thierry balsam és Centifiola kenőcs.

Eme két gyógyhatásában utólérhetlen szer soha nem romlik el, sőt mentül régebb, annál jobbnem árt a szernek a fagy, sem meleg s ezáltal télen nyáron szétküldhető. Mindenkor hatással alkalmazása esetén könnyen bevárható az orvosi segély, természetesen nem szabad hatástalan utazásokhoz nyulni, melyert csak haszontalanul elpredáljuk a pénzt, hanem mindig tartson minden család készenlétben e világhírű, olcsó, megbízható, a mellett ártalmatlan szerből. A hol nem bizonyos, hogy az én kitűnő szerem ott ajánlatos egyenesen tőlem hozatni. Czim: 3.

Apotheker Thierry (Adolf) Schutzengel-Apotheke in Pregrada bei Rohitsch-Sauerbrunn.
Főraktár: Budapest Főrök József, Zágrábban Mittelbach S. és Bécsben Brady C. gyógyszerészknél.

Báli toilettek
és jelmezek
tisztítását

kifogástalanul teljesíti
Hrabéczy Antal

kelmefestő és vegytisztító
intézete

Debreczen
Széchényi utca 42.

Vidéki tudakozódásokra azonnali válasz.